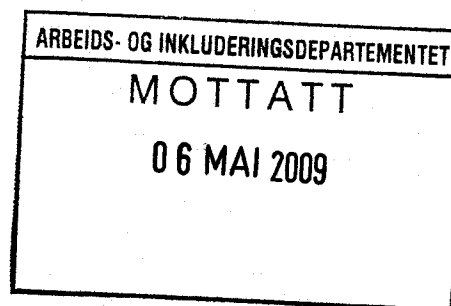

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Deres ref.: 200900199-/JFR

Vår ref.: 09/1739-LM

Dato: 29.04.2009

Høring – forslag til regelverk for å følge opp forslag i stortingsmeldingen om arbeidsinnvandring og forslag til forskrifter til ny utlendingslov kapittel 3 om arbeid og studier mv.

Vi viser til departementets høringsbrev av 30.01.2009 med tilhørende høringsnotat om ovennevnte.

Arbeids- og velferdsdirektoratet gir i det vesentlige sin tilslutning til departementets forslag. Etter vår oppfatning har de foreslåtte bestemmelsene i kapittel 6 i den nye utlendingsforskriften i hovedsak fått en utforming som både er hensiktsmessig når det gjelder å ivareta arbeidsmarkedets behov, og når det gjelder avgrensningen av de oppgaver som er tillagt Arbeids- og velferdsetaten.

Kommentarer til forskriftsforslaget

Presisering av kompetansekrav

I en rekke bestemmelser i forskriftsforslaget er det et vilkår for tillatelse at arbeidstakeren er "fagutdannet". I høringsnotatet ber departementet om synspunkter på hvorvidt dette kravet til kompetanse bør defineres ytterligere i forskriftsteksten, f.eks. ved formuleringen "yrkesfagutdanning med oppnådd fagbrev på videregående skoles nivå eller høyere utdanning".

Etter vår oppfatning vil det være hensiktsmessig at det presiseres nærmere i forskriftsteksten hvilke krav til kompetanse som ligger i begrepet "fagutdannet".

§ 6-5 Oppholdstillatelse til russiske grensependlere

Denne bestemmelsen omhandler tillatelse til russiske grensependlere til deltidsarbeid i virksomheter i Nordland, Troms og Finnmark. Det fremgår at deltidsarbeid defineres som "under 80 % stilling". Dette vil innebære at "79 % stilling" blir øvre lovlige grense for stillingsandelen ifm arbeidstillatelse etter den foreslåtte bestemmelsen.

Vi er usikre på om dette er tilsiktet, bl.a. fordi 80 prosent stilling (f.eks. "4 dagers uke") er en relativt vanlig og kurant stillingsandel. Både informasjons- og kontrollhensyn kan dessuten tilsi at øvre lovlige grense for stillingsandelen bør fremgå av forskriftsteksten. En passende formulering i definisjonen av deltidsarbeid kan i så fall være "inntil 80 prosent stilling" eller "80 prosent stilling eller lavere".

§ 6-8 Arbeidsgiveransvar ved tidlig arbeidsstart

Den foreslåtte bestemmelsen innebærer at arbeidsgivere skal kunne la arbeidstakere starte i arbeidet før tillatelse foreligger, dersom de "fyller vilkårene i regelverket om offentlige anskaffelser, jf lov 16. juli 1999 nr. 69". Det fremgår både av høringsbrevet og høringsnotatet at det dreier seg om følgende krav: "Attest for betalt merverdiavgift og skatt og egenerklæring for å overholde lovbestemte krav innen helse, miljø og sikkerhet".

Disse kriteriene fremkommer av forskrift om offentlige anskaffelser §§ 3-3 og 3-4. Etter vår oppfatning vil det være en bedre løsning at det i utlendingsforskriften § 6-8 vises til disse bestemmelsene i forskrift om offentlige anskaffelser i stedet for at de konkrete vilkårene kun fremgår av forarbeidene. En generell henvisning til regelverket og lov om offentlige anskaffelser vil ikke være tilstrekkelig avklarende, da forskrift om offentlige anskaffelser stiller, og åpner for at det stilles, en rekke krav av ulik karakter.

Departementet foreslår at det ikke skal være klageadgang på om arbeidsgiver fyller vilkårene for denne ordningen. Dette begrunnes med at vanlig behandling av oppholdstillatelser er forutsatt å ta fire uker, jf. omtalen av dette i høringsbrevets del II. Direktoratet antar at det likevel kan finnes tilfeller der det kan være ønskelig med klageadgang i forhold til disse vilkårene, for eksempel fordi arbeidsgiver ønsker å få avklart sin status i forhold til senere tilfeller/nye rekrutteringer. Departementet må vurdere om dette kan medføre at spørsmålet om klagemulighet bør tas opp på nytt.

§ 6-10 Lønnsvilkår

Det fremgår av denne bestemmelsen at "lønnstilbud til arbeidstakere som nevnt i § 6-2, må minst utgjøre 500 000 kroner årlig."

Vi vil her minne om at lønns- og prisnivået endrer seg gradvis over tid, noe som kan tale mot å oppgi et bestemt kronebeløp i en forskriftstekst. Arbeids- og velferdsetaten løser en tilsvarende utfordring ved å benytte folketrygdens grunnbeløp (G). Folketrygdens grunnbeløp (G) justeres regelmessig i samsvar med lønns- og prisutviklingen i samfunnet.

Saksbehandlingsregler ifm §§ 6-7 og 6-15 Gruppetillatelse til arbeidsgivere

Reglene for saksbehandlingen ifm søknader om oppholdstillatelse fremkommer i egne kapitler i forslaget til ny utlendingsforskrift. Disse kapitlene er sendt oss på separat høring jf. departementets høringsbrev om ny utlendingsforskrift datert 16.02.2009 (ref. 20090011-/KEAB). Arbeids- og velferdsdirektoratet vil besvare nevnte høringsbrev i en egen uttalelse.

Vi finner det imidlertid hensiktsmessig allerede nå å gjøre oppmerksom på det vi oppfatter som en feil i de foreslåtte saksbehandlingsreglene i den sist nevnte høringssaken. Dette gjelder forslagets § 1-11 *Faste innretninger* hvor det i siste ledd står følgende: "Bestemmelsene om gruppetillatelse i §§ 6-7 og 6-15 gjelder tilsvarende, men slik at søknad fremmes for den myndighet Arbeids- og velferdsdirektoratet har fastsatt".

Vi antar at Arbeids- og velferdsdirektoratet her feilaktig er tillagt en utilsiktet rolle, og at dette skyldes at man ved en inkurie har gjentatt en tilsvarende bestemmelse i gjeldende utlendingsforskrift § 166. Vi viser i den anledning til at det fremgår av bestemmelsene om gruppetillatelse i forskriftsforslagets §§ 6-7 og 6-15 at det ikke (lenger) skal gjøres en arbeidsmarkedsmessig vurdering ifm søknader om gruppetillatelse. Det fremgår av de to bestemmelsene at det i noen tilfeller må "godtgjøres at vedkommendes deltakelse er en nødvendig forutsetning for gruppens funksjonsdyktighet". En eventuell prøving av dette vilkåret er imidlertid en bransje- eller yrkesfaglig vurdering, hvor bransje- eller yrkesorganisasjoner vil være de kompetente til å avgi uttalelse.

Bestemmelsene om gruppetillatelse i forskriftsforslagets §§ 6-7 og 6-15 tilsier at Arbeids- og velferdsetaten ikke skal ha noe ansvar ifm saksbehandlingen av slike tillatelser, ei heller motta søknader. Vi forutsetter således at søknader om gruppetillatelse, herunder ifm arbeid på faste innretninger på kontinentalsokkelen, skal følge vanlig prosedyre og fremmes for politiet. Vi ber derfor om at forslagets § 1-11 siste ledd strykes.

Øvrige kommentarer

For øvrig vil Arbeids- og velferdsdirektoratet påpeke at det foreslåtte regelverket synes å skape behov for en ytterligere effektivisering av samarbeidet mellom Arbeids- og velferdsetaten og utlendingsmyndighetene i saker som gjelder medlemskap i folketrygden.

Etter folketrygdloven § 2-2 er en person som ikke er bosatt i Norge, likevel pliktig medlem i trygden dersom han eller hun er arbeidstaker (jf. § 1-8) i Norge eller på den norske delen av kontinentalsokkelen. Det er et vilkår at vedkommende har lovlig adgang til å ta inntektsgivende arbeid i Norge eller på kontinentalsokkelen.

Ved vurderingen av en persons medlemskap etter denne bestemmelsen er det avgjørende at man på en effektiv måte kan fastslå om vilkårene er oppfylt. I saker der det er tvil om hvorvidt vilkårene i folketrygdloven § 2-2 er oppfylt, er det av stor betydning at utlendingsmyndighetene kan bekrefte at vedkommende har lovlig adgang til å ta arbeid her i landet. Dette gjelder særlig i tilfeller der arbeidet

lovlig vil kunne påbegynnes før formell tillatelse er gitt. De foreløpige bekreftelsene som etter forslaget skal utstedes henholdsvis til arbeidsgiver og arbeidstaker, vil sammenholdt med opplysninger om at vedkommende faktisk er i arbeid/har tiltrådt tjenesten i Norge, måtte inngå i vurderingen av om vedkommende er pliktig medlem i folketrygden eller ikke. Arbeids- og velferdsetaten legger i de aktuelle tilfellene stor vekt på at det raskt kan fremskaffes tilfredsstillende dokumentasjon for at folketrygdlovens vilkår er oppfylt. Blant annet som følge av at det i forslaget gis en videre adgang for arbeidsgivere til å rekruttere utenlandsk arbeidskraft og la denne tiltre tjenesten før utlendingsmyndighetene har behandlet søknadene om oppholdstillatelse, vil Arbeids- og velferdsetaten understreke betydningen av at etaten på en effektiv måte må gis mulighet til å få fastslått at de nødvendige bekreftelser er gitt og at arbeidstakeren arbeider lovlig i Norge.

Det vil også være av betydning å kunne få bekreftet fra utlendingsmyndighetene hvorvidt oppholdstillatelse vil bli eller er gitt for et så langt tidsrom at vedkommende må anses som bosatt her i landet etter folketrygdloven § 2-1.

Med vennlig hilsen

Tor Saglie

arbeids- og velferdsdirektør

Erik Oftedal